

COTIDIAN DE CĂRINE ȘI INFORMAȚII AL VĂII JIULUI

ANUL III, NR. 759

SIMBATA, 21 NOIEMBRIE 1992

4 PAGINI — 10 LEI

„BINEFACERILE” REFORMEI

Un nou leu, pe piața monetară românească

Începând cu data de 25 noiembrie, în baza Legii nr. 34/1991, Banca Națională a României va pune în circulație o nouă monedă de 1 leu.

Noua monedă, are următoarele caracteristici: confecționată din oțel placat cu cupru, de culoare aramie are diametrul de 19 mm și greutatea de 2,5 g, având următoarele inscripții:

— pe avers sint gravate, în centru, sigla BNR și inscripțiile „România” și „1992”, flancate de două frunze de stejar;

— pe revers sint gravate, în centru, valoarea monedei de „1 LEU”, flancată de două frunze

de stejar, iar dedesubt două spițe de griu.

Moneda va circula paralel cu vechea monedă de 1 leu până la retragerea definitivă din circulație a acesteia.

Pentru a înlătura orice fel de zvonuri, menționăm că noua monedă nu este „un început de reformă monetară”, ea fiind introdusă în circulație din simplul motiv că, conform tratatelor internaționale, fiecare țară trebuie să aibă în circulație valoarea unitară a monedelor naționale.

Tiberiu VINTAN

La ministru nou, prețuri noi!

De la începutul acestei săptămâni, Societatea Națională a Cailor Ferate Române (SNCFR) a dispus majorarea tarifelor la biletele pentru transportul pe liniile CFR, ca urmare a cauzelor generate de înălțarea guvernamentală 412.

Indicele de majorare a prețurilor este de 1,6 la costul biletelor și de 1,11 la abonamente, ceea ce înseamnă o majorare de 60 până la 80 la sută. Ca urmare a acestei majorări — după cum am aflat de la Agenția de voiaj CFR Petroșani — un bilet pentru accelerat pe ruta Petroșani — București costă acum 1508 lei la clasa I și 1009 lei la clasa a II-a. Iar costul unei călătorii pe distanța Petroșani — Deva este de 515 și respectiv 348 de lei.

După cum se vede, la ministru nou, avem și... prețuri noi. (T. VINTAN)

Mediul inconjurător — protecția vieții

Joi 10 noiembrie a.e., cabana „Buz” a găzduit simpozionul „Mediul inconjurător — protecția vieții”, organizat de Agenția pentru supravegherea și protecția mediului Deva și sponsorizat de RAH Petroșani. Au participat specialiști din Ministerul Mediului, RAH, Universitatea Tehnică Petroșani, precum și ASPM din Caraș-Severin, Craiova, Deva, Rm. Vilcea, Slatina, Jiu și Turnu-Severin.

Au fost prezentate referatele „Probleme de exploatare și întreținere a instalațiilor de epu-

rare a apelor la preparatiile de carbune din Valea Jiului. Soluții pentru completarea și optimizarea exploatarii instalațiilor”. „Probleme specifice de protecție a mediului de la unitățile miniere”, prezentate din partea RAH, și „Efectele poluării aerului în zona și faunei pe râurile Jiu de Est și Jiu de Vest”. „Tehnologii de utilizare ecologică a cărbunelui”.

După prezentarea referatelor au urmat dezbateri privind efectele poluării, preocupările și cerințele în vederea diminuării acesteia. (I.D.)

Cît ne costă sănătatea

„Dacă ne-o ținem cu medicamente din import, ajungem la concluzia că acestea au un preț inaccesibil. Iată câteva exemple: din Ungaria: Stugeron — 1500 lei; Vermox (6 tablete) — 2000 lei; Sirop Peritol pentru copii — 100 ml — 7500 lei; Rudotel (50 buc.) — 5000 lei; Panangin (50 buc.) — 5800 lei; din Italia (firma RARM): Farmorubigin, o fiolă de 10 ml. — 6850 lei; o fiolă de 50 ml. — 32 860 lei; Terinon (folosit de cei ce suferă de tensiune arterială), o fiolă de 10 ml. — 4300 lei; o fiolă de 30 ml. — 7600 lei. Și uite-așa, prin aceste prețuri se mai făptuiește un genocid în România... Ce să mai zicem ?

„Generalul iarnă” dă primele avertismente!

cap. Practic simțim la cheremul iernii. Dar nu din vina noastră, ci din cauza unei situații de fapt obiective.

— S-o luăm pe rînd. Ce să înțelegem prin situație de fapt obiectivă?

PANĂ DE CURENT ?

— Încă din proiectare, instalațiile electrice de alimentare a blocurilor sint dimensionate și executate, desigur, pentru un consum normal de 0,5 kilowați/oră pe apartament. Odată cu venirea zilelor friguroase, consumul mediu pe apartament a crescut la circa 2 kilowați oră. Va puteți da seama, deci, în ce măsură sint suprasolicitate stațiile de transformatoare, acum cînd temperatura medie a aerului nu a scăzut sub zero grade. Dar ce va fi la iarnă, în perioadele de consum de vîrf?

— E clar, Dumnezeu cu mila!

— Da, sintem la cheremul intemperiei, dar nu ne vine în ajutor și populația.

— În ce mod? Sînt doar cu toții ca nici în noaptea termoficării nu ne putem lăsa în toate cartierile?

— Din analiza consumurilor pe localități pot fi trase unele concluzii cu încredințare pentru toți. În orașul Vulcan care stă mai bine cu termoficarea în comparație cu celelalte localități, la 10 000 de abonați se înregistrează un consum de energie mediu pe cap de locuitor cu mult mai mic decît cel din orașele Uricani și Petrolia, care nu sint racordate la rețeaua de termoficare a magistralei Petroșani. Este clar ca unde nu merg lucrurile bine cu termoficarea, erorile foarte mult consumul de energie electrică pe cap de locuitor (amenii fac ce pot pentru a se apăra de frig. Adăugați și lipsa de butelii de aragaz...

Dar ce e ciudat, în comparație cu restul județului Hunedoara, în municipiul Petroșani se constată un consum cu mult

Viorel STRAUT

(Continuare în pag. a 2-a)

Și în economie,

„UNIREA FACE PUTEREA”

Viața începe să ne dea cite-o lecție strașnică, și bine face. Cum e de pildă cu această taxă pe valoarea adăugată, despre care specialiștii nu conțenesc să spună că nu este invenția lor, că multe țări o aplică cu folos întrucît stă la baza unui mecanism al ordinii în relațiile economice, și al echității dacă o judecăm prin prisma celor financiare. Va trebui să stăpînim temeinic această nouă pirghie de control pentru a nu cădea în greșală din necunoaștere, caz în care paguba poate să fie mai mare decît profitul. Și nu e greu. Ca orice mecanism inventat de om, el poate fi stăpînit și sint convins că există mulți agenți, privatizați sau „de stat”, care vor funcționa pe mai departe fără să ajungă la pierderi, dimpotrivă făcînd să sporească rodul muncii lor în condiții financiare exemplare respectate.

Vom învăța deci, să stăpînim mecanismul. Dar ce mai învățăm din lecțiile vieții?

Cu mult înainte de apariția taxei cu pricina, am asistat nedumeriți la unul din cele mai nefaste efecte ale „democratizării” economice post-revoluționare. Mari uzine producătoare, cu „firmă” în țară și peste hotare, au pășit tam-nesam pe drumul divizării. Cîte hale de producție, și cîte secții sau ateliere, atîtea societăți comerciale s-au constituit, căutîndu-și identitatea și rupîndu-se de uzina-mamă, „ca să o ducă mai bine”. Pînă la realizarea produsului finit, filiera de producție era lungă, iar divizarea societăților a lungit-o și mai mult. Fluxul tehnologic și comercial era complicat iar acum a devenit ultra-complicat, datorită arboricenței de suprastructuri nou create. Societățile comerciale desprinse din uzina s-au împovărat fiecare cu cite o schemă de personal și cu servicii auxiliare cu mult peste optimul necesar. Asupra costului fiecărui reper, component al produsului finit, au început să apese cheltuieli suplimentare care se repetă aproape intîlit în birourile societăților. Multiplicarea serviciilor auxiliare a dus la creșterea cheltuielilor. finale întrucît fiecare secție, parodon, societate comercială, a adăugat la costul reperelor valoarea de care avea nevoie „ca să o ducă mai bine”. Spus mai pe romînește, am asistat nedumeriți cum sub ochii noștri proliferă mai vechiul obicei al celor 7 cu mapa, care-i coordonau pe cei 2 cu sapa, meteahna de pe urma căreia prea puțini erau cei ce câștigau un ban în plus.

Ce să spunem? Nemărginit respect pentru uzinele care au avut puterea morală și înțelepciunea să nu se divizeze. Poate că acestea nu au învins încă toate greutățile tranziției spre un rost nou. Dar, nici nu le-au amplificat în mod artificial. Despre celelalte uzine, ce să spunem? Așteptăm efectul taxei pe valoarea adăugată ca pe un balsam tămăduitor. Vor învăța ele că divizarea duce la scăderea puterii economice? Se vor reuni cîndva reparînd o greșală, ca să o ducă cu adevărat mai bine? Sigur că nimeni nu deține secretul absolut al prosperității în economia de piață, nici chiar noul prim-ministru adept convins al taxei pe valoarea adăugată. Sint însă prea multe exemple care pledază pentru aplicarea acestui mecanism al ordinii și echității.

Personal, n-am fost prin uzinele japoneze sau americane să constat dacă uzinele producătoare de autoturisme sint compuse din cîte 7—10 societăți comerciale. Am poposit însă pe la uzina noastră din Pitești, unde divizarea secțiilor provoacă derulă oricărui cumpărător. Rezultatul? Nimic mai convingător decît prețul produsului finit! O ducem noi mai bine?

Ion MUSTAȚA

Programul TV săptăminal

LUNI, 23 NOIEMBRIE

11,00 Actualități.
11,10 Calendarul zilei.
11,20 Worldnet USA.
13,20 Avanspremiera săptămânii.
15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni.
16,00 S.O.S. Natura!
16,30 Muzica pentru toți.
17,00 Actualități.
17,05 Emisiune în limba maghiară.
18,35 Pro Patria.
19,30 Desene animate. CAPTAIN PLANET.
20,00 Actualități.
20,35 Concert jubiliar. „Tezaur folcloric”.
21,35 Studioul economic.
22,00 Teatru TV. CASA CIUDATA. (Producție FR 3 Nord Picardie, 1982).
23,00 Repriza a treia.
23,20 Actualități.
23,35 Confluințe.

MARȚI, 24 NOIEMBRIE

7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal.
10,00 Actualități.
10,10 Calendarul zilei.
10,20 Super Channel.
12,00 Avanspremiera TV.
12,19 Ora de muzică.
13,00 Oameni de lângă noi.
13,30 Muzica pentru parinți.
14,00 Actualități. Meteo.
14,15 Muzica pentru toți.
14,45 Avanspremiera TV.
14,55 Preuniversitaria.
15,30 Telescoală. Curs de limba franceză.
16,00 Conviețuirii magazin.
17,00 Actualități.
17,05 Repere transilvane.
17,35 Melodii și jocuri populare.
18,00 Salut, prieteni!
19,50 Studioul economic.
20,30 Desene animate. CAPTAIN PLANET.
20,00 Actualități.
20,35 Sport.
21,45 Teledinamicea. POARTA-TE FRUMOSI (SUA, 1991).
22,15 Michael Jackson în România (II).
22,45 Cultura în lume.
23,15 Actualități.
23,35 Meridianele dansului.

MIERCURI, 25 NOIEMBRIE

7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal.
10,00 Actualități.
10,10 Calendarul zilei.
10,20 Film serial. MARC SI SOPHIE. Episodul 19.
11,20 Worldnet USA.
12,10 Ora de muzică.
12,00 Vesta a treia.
13,30 Audio-vizual studio.
14,00 Actualități.
14,15 Civilizația montană.
14,35 Avanspremieră TV.
14,55 Preuniversitaria.
15,20 Telescoală. Curs de limba germană. Curs de limba spaniolă.
16,00 Festivalul internațional de folclor păstoresc „Miorița”

— Tirgoviște, 1992.
16,20 Lumea sportului.
16,50 Tragerea Pronoexpres.
17,00 Actualități.
17,05 Arte vizuale.
17,30 15, 16, 17, 18.
18,00 În obiectiv.
18,30 Oaspeți la festivalul internațional „Cerbul de Aur”.
19,00 Studioul economic.
19,30 Desene animate. CAPTAIN PLANET.
20,00 Actualități.
20,35 Sport.
20,45 Film serial. DIN VOIA DOMNULUI. (Franța). Episodul 1.
21,45 Universul cunoașterii.
22,30 Pro muzică.
23,00 Lumea ideilor.
23,30 Actualități.
23,45 Armonii nopții.

JOI, 26 NOIEMBRIE

7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal.
10,00 Actualități.
10,10 Calendarul zilei.
10,20 C.F.I., TV5 Europe, Super Channel.
12,00 Ora de muzică.
13,00 Interferențe.
13,30 Jazz-magazin.
14,00 Actualități.
14,15 Avanspremiera TV.
14,20 Tradiții.
14,50 Preuniversitaria.
15,30 Telescoală.
16,00 Agenda muzicală.
16,30 Forum.
17,00 Actualități.
17,05 Repere moldave.
17,30 Drumuri în memorie.
17,55 Simpozion.
18,40 Trofeul „Carpați” la handbal feminin: România — Polonia. (Repriza a II-a).
19,15 Studioul economic.
19,45 Desene animate.
20,00 Actualități.
20,35 Sport.
20,45 Film serial. DALLAS. Episodul 183.
21,45 Reflecții rutiere.
22,00 Dosarele istoriei.
22,30 Mica serenadă de W.A. Mozart.
22,45 Ancheta TV. Dosarul „Căciulați” (I).
23,15 Actualități.
23,30 Stadion.

VINERI, 27 NOIEMBRIE

7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal.
10,00 Actualități.
10,10 Calendarul zilei.
10,20 Film artistic. TREI SOȚI. (SUA, 1950).
11,40 Super Channel.
12,45 Avanspremiera TV.
12,50 Descoperirea Planetei.
13,10 Ora de muzică.
14,00 Actualități.
14,20 Mondo-muzică.
14,40 Medicină pentru toți.
15,10 Melodii nemuritoare interpretate de Octavian Năghu.
15,25 Preuniversitaria.
16,00 Limba noastră.
16,30 Muzica pentru toți.
16,45 Tragerea Loto.
16,55 Actualități.
17,00 Emisiunea în limba germană.

18,00 Documentar științific.
18,30 Divertisment internațional.
18,45 Trofeul „Carpați” la handbal feminin: România — Croația. (Repriza a II-a).
19,20 Viața parlamentară.
19,45 Desene animate.
20,00 Actualități.
20,35 Sport.
20,45 Film serial. DESTINUL FAMILIEI HOWARD. Episodul 49.
21,45 Michael Jackson în România (III).
22,45 Gong!
22,55 Top 10.
23,30 Actualități.
23,45 Intilnirea de la miezul nopții.

SIMBATA, 28 NOIEMBRIE

9,00 Buna dimineața!
9,30 Șahul de la A la Z.
10,00 Actualități.
10,10 Ala-bala-portocală!
11,05 Alfa și Omega.
11,55 Itinerare spirituale.
12,25 Avanspremiera TV.
12,30 Ora de muzică.
13,30 7x7.
14,00 Actualități.
14,10 Reflecții rutiere.
14,20 Desene animate.
14,45 Amanda Lear Show (I).
15,10 Magazin cinematografic.
16,10 Rugby: Barbarians — Australia (meci test). Transmisie directă de la Londra.
17,45 Top 3, 2, 1.
18,15 Mapamond.
18,45 Trofeul „Carpați” la handbal feminin: România — Ucraina. (Repriza a II-a).
19,15 Teleenciclopedia.
20,00 Actualități.
20,35 Film serial. TWIN PEAKS. Episodul 28.
21,35 Concertul lui Michael Jackson de la București.
23,35 Actualități.
23,50 Desen animat de lung metraj. FERMA ANIMALE-LOR. (Anglia).

DUMINICA, 29 NOIEMBRIE

8,30 Buna dimineața!
9,30 Ping, pong.
10,20 Film artistic în serial pentru copii. ALBUL BIM — URECHE NEAGRA. Ultimul episod.
10,40 Actualități.
10,50 Comemorări.
11,25 Trofeul „Carpați” la handbal feminin: România — Germania. (Repriza a II-a).
12,00 Viața satului.
13,25 Toamna în Maramureș.
13,55 Actualități.
14,05 Atlas.
14,25 Fotbal: Cipru — România, în preliminariile Campionatului Mondial. Transmisie directă de la Larnaca.
16,20 Video-magazin.
18,10 Galeria marilor români.
18,40 Convorbiri de duminică.
19,10 Film serial. DALLAS. Episodul 184.
20,00 Actualități.
20,35 Film artistic. DOMNIȘOARA CHRISTINA (Coproductie româno-franceză, 1992).
22,55 Duminică sportivă.
23,10 Actualități.
23,25 Maestrul teatrului românesc. Dina Cocea.

de la POLIȚIE

Cînd cei mai mulți dintre noi, în ceas de noapte, ne întoarcem pe altă parte și ne continuăm somnul, sînt tipi care umblă și dau găuri. La mașini, la garaje, la magazine. Cred că întunericul le e prielnic. Că nimeni nu-i vede. Se înșală, însă. Amarnic. Ca din pămînt apar patrulele de poliție care-i duc acolo unde le este locul. Vom exemplifica acest lucru prin cîteva cazuri de dată recentă.

Unul cu roata, altul cu sculele

Munteanu Gheorghe Toader și Pinczes Zoltan, ambii de 28 de ani, din Petroșani, mergeau, în noaptea de 18 spre 19 octombrie, pe strada G-ral Vasile Milea. Mergeau cam temători, e adevărat, pentru că „transportau” o roată de rezervă și o trusă de scule. La un moment dat, întil-

nesc o patrulă a poliției condusă de sergentul major Călin Spinel. Știindu-se așa cum erau, cei doi au fugit și s-au refugiat în scările unui bloc. Am luat imediat măsurile care se impuneau — a relatat dl. sergent major Spinel — și i-am imobilizat. Conduși la poliție, s-a stabilit că cei doi sînt autorii și ai altor spargeri comise în Petroșani.

Tocmai se pregătea să le vindă...

La cercetări, a marturisit că venise în Valea Jiului cu gînd să se angajeze. „Versiune oficială”. De loc e din Sulina. Numai că șmecheria cu angajarea a căzut. În noaptea de 29 spre 30 octombrie, Condrat Gabriel, 24 de ani, „a deschis” cîteva autoturisme parcate pe străzile Avram Iancu și St. O. Iosif, din care a furat șase roți de rezervă

și două canistre pline cu 60 litri de benzină. Găsise chiar și un client căruia să-i vîndă „marfa”. Un taximetrist. Numai că, tocmai cînd se pregătea să scoată cele furate din locul în care le puse, a apărut poliția. Nu ca să se tocmească, să cumpere ceva, ci ca să-l „ia” pe vînzător. Este cercetat în stare de arest, existînd indiciul că respectivul a mai săvîrșit niscalva spargeri prin municipiu.

Din prea multă dragoste?

Paun Liviu, 23 de ani, din Bara-Mare, a zis că venise, în 15 noiembrie, să-și vadă prietena, care-i eleva la Liceul de Informatică. Supărat că n-a găsit-o la cămin, a plecat. Se înserase. De supărare, Paun a început „să controleze” autoturismele parcate pe strada 22 Decembrie. A căutat pînă cînd — a declarat el — a găsit unul cu

capota uitată deschisă. A sălțat roata de rezervă și... Pe la ora 23, mai să dea nas în nas cu o patrulă de poliție. A runcă repede roata și se refugiază în barul „Faliment”. Credea că, printre consumatorii de acolo, i se va pierde urma. A fost însă dibuit. Ba chiar a recunoscut fapta. Acum așteaptă. La arest.

Gheorghe OLTEANU

ABONAMENTE C.F.R. CU REDUCERE

O doamnă din Vulcan ne-a sesizat faptul că fiului său, care este student la Petroșani, nu i s-a eliberat abonament CFR cu reducere de 50 la sută. Ne întrebă de ce, știind că, în alte orașe mai mari, a auzit că se eliberează asemenea abonamente. Interesindu-ne la Agenția de voiaj CFR din Petroșani, am aflat următoarele. Distanța Vulcan — Petroșani, pe calea ferată, este de 18 kilometri. Un a-

bonament lunar, care permite deplasări zilnice, dus-întors, costă 2298 lei. Abonamentele lunare cu reducere de 50 la sută se eliberează doar pentru distanțe de peste 76 de kilometri. În plus, acestea permit efectuarea doar a patru drumuri pe lună; două dus și două întors. Deci, posesorul unui astfel de abonament nu poate efectua deplasări zilnice. (Gh. OLTEANU)

Epilog la o casă cu... bucluc!

Dat fiind faptul că ancheta noastră referitoare la „Casa cu bucluc” din Petroșani, str. N. Iorga, nr. 7, a fost tratată subiectiv, revenim cu noi amănunte, după ce am consultat RAGCL-ul și cealaltă parte implicată.

Distinsul locatar al apartamentului de la etaj, ne spune că domnia sa a obținut — așa cum aminteam și în primul articol, — LEGAL, acest apartament. Chiar dacă acesta se află în starea în care l-am amintit. La vremea respectivă, dînsul dorea să pucească la lucrări de reparare a pardoselii, motiv pentru care a apelat la RAGCL Petroșani, desi pînă în prezent fără rezultat. Lucrările au fost zădărnice însă și de atitudine locatarului Borcea Petru, care nu acceptă intervenții la repararea imobilului, din partea vecinului legal repartizat în apartamentul de la etajul imobilului PROPRIETATE DE STAT, motivînd că are nevoie și de acest apartament. Mai mult decît atît, ne spune vecinul de la etaj „proliferează o serie de insulte și injurii la adresa mea”.

Domnul Borcea trebuie să înțeleagă faptul că într-un stat de drept dictează LEGEA, nu sentimentele. Iar legea l-a adus un vecin, cetățean onorabil al orașului, care a văzut altfel relația de vecinătate cu dl. Borcea, exprimîndu-și dorința ca, în ciuda acestor neînțelegeri, să conviețuiască în deplină vecinătate și — de ce nu? — prietenie, cu acesta.

Nol nu vrem să intervenim în nici un fel în viața particulară a acestor oameni și ne exprimăm regretul că a trebuit să se apeleze la noi pentru rezolvarea unei situații în care nu era, și nu este de rezolvat decît un singur lucru. Și anume, stabilitatea planșului despărțitor. Pentru că dacă cei doi nu-și vor unii foțele, există — așa cum mal spuneam — riscul de a se dărîma casa cu... bucluc!

Pană de curent?

(Urmare din pag. 1)

mai mare. În localitățile Văii Joroi, la 51 700 de abonați se constată un consum de 931 Megawați în 24 de ore, la 100 000 de abonați din celelalte localități ale județului consumul mediu este de 700 Megawați în 24 de ore.

— Ce putem face, totuși, noi consumatorii, pentru a nu ne trezi pe întinerie atunci cînd lumina ne e mai dragă?

— Orice defecțiune în rețea ne poate fi sesizată cu promptitudine. Facem apel la cetățeni să aibă răbdare pînă intervenim noi, cei autorizați, pentru reparare. Chiar și în cazul unor avarii mai serioase cum ar fi arderea unui transformator, avem tot ce ne trebuie pentru depănare în cîteva ore. Intervențiile celor neautorizați pot să ne aducă mari deservicii nu numai nouă, ci și populației.

— Ne aflăm, deci, la chere-mul buletinului meteorologic?

— În mare parte, da. Și ne îngrijorează faptul că în Urlicani, un abonat consumă de pe acum în medie 24 kilowați pe zi, în timp ce la Vulcan, la un abonat revine un consum de doar 12 kilowați pe zi. Această situație trebuie să fie și în atenția primăriilor.

Viorel STRAUP

„Cultura este o podoabă pentru cei fericiți și un refugiu pentru cei nefericiți”... (DEMOCRIT)

Mai avem nevoie de cultură?

Mai este lumea interesată de cultură astăzi? Din ce în ce mai mult și cu atât mai mult cu cât... alegerile trec, cultura rămâne.

După febrele politice postrevoluționare, organismul social, încet-încet se însănătoșește și cultura reintră în drepturile ei. Intrucât, prin asprimile vremurilor, cul-

tura a fost întotdeauna hrană și reazem pentru suflet, mărturie a bucuriei trecerii prin timp și a rezonanței pe aceeași lungime de undă.

Până și Democrit, anticul, afirma la timpul său: „Cultura este o podoabă pentru cei fericiți și un refugiu pentru cei nefericiți”...

Pața în soare

I

Ne doare
Umilul sub soare,
Răul sub pământ...
Vinare-l de vînt
Să pierzi lumină,
Lovind crud în
Mină!

III

Ne doare
Vinatoarea sub soare
Eu minciuni de pământ;
Comerțul cu vînt
E zvon de lumină
Aruncaț crud în
Mină!

II

Ne doare
Răul sub soare,
Umilul sub pământ...
Cîștig e de vînt
Să vinezi lumină,
Lovind crud în
Mină!

IV

Sub soare durerea
Prea vinovată
Ne umilește
Vrecea.
Încă o pață în soare...
Se pierde în vînt
Cuvînt și cuvînt,
Cu vină de suflet
Puterea!

Ioan Dan BĂLAN

Ilustrația din această pagină este realizată de artistul plastic Ladislau Schmidt.

Destinul unui pierde-timp frumos

Miner și cetățean căsătorit al Petriței, Ionel Zmău are, lângă poezie, și o mare realizare: Mădălina, o fetiță dulce. Muncește ca un rob curtat de regină, pierzînd timpul, frumos, ca la începutul fiecărui destin, adică al Lumii. A mai publicat prin zia-

re și reviste, aproape convingător, adică puțin. De curînd student la Facultatea de Filologie, Universitatea SPIRU HARET, din „nevoia de sistem”. Noi îi dorim viață lungă, muza aproape și „sistemul bine pus la punct!”.

Și nu știu ce să-ți cer

singurătatea mea este un poem
doar cu durata rostirii sale
amină căderea încă a unei frunze
fără de care toamna
n-ar mai putea începe
toamna ce mi-ar alunga fluturii
știi?
presimt taina fluturilor
doamnă a înmînării mele
și nu știu ce să-ți cer
cînd fiecare gest mă adîncește
în labrint
în labrintul fără de care
fără de care...
și nu știu ce pot să-ți mai cer
doamnă a atitor însingurări...

Stare

cînt...
vremelnic poetul
își aduce sieși încă o ardere —
ofrandă Zeiței Temute.
e o seară
cînd un cîmp de flori
își așteaptă roua
și mai e și o înfiorare de seve
ce vor deschide alte corole.
acum

lată tăcerile respiră în voie
în patima cea fără sfîrșit
fără de sfîrșit
și Manole își adună visele mute
pentru încă o zidire
de cîte ori nu ți-am spus
că zorii sînt o neasemuită
mirare?

„Laboratorul” de proză scurtă

MEMORIA RETINEI

Faptul că retina are o anumită memorie, e un fapt cunoscut de multă lume. Cine n-a privit bucașica aceea de hîrtie, pe care a desenat în tuș chipul lui Isus, pentru ca, ridicîndu-și ochii de pe hîrtie și privind ațurea, să regăsească imaginea pe care retina o memorase atât de bine?

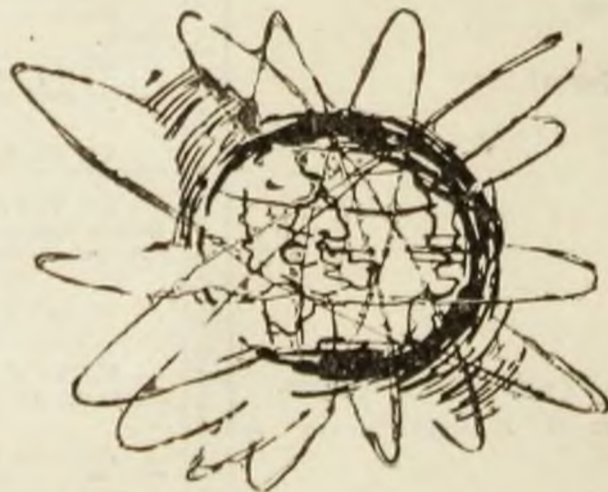
Toate acestea le spuneam prietenului meu, Vasile. Ajuns acasă, se întreba dacă retina lui are memorie, dacă asupra lui imaginea are un efect. Se întinse pe pat și încercă să-și reactiveze memoria vizuală. Privi concentrat, minute-n șir, hîrtia. Apoi ridică ochii: văzu întii niște imagini din copilărie, pe tatăl său beat, repezîndu-se cu cușitul asupra mamei sale, ce țipa îngrozită. Vasile scutură din cap, dar imaginea lui Isus refuza să apară. Văzu apoi cum, tînăr fiind, se căsătorise cu fata pe care-o iubea. Undeva, în planul doi, se afla soacra, care-și frecă palmele, mulțumită. Își mai aduse aminte cum, imediat după nuntă, își surprinsese nevasta în flagrant delict. Scutură din nou din cap, ea un cal, cu încăpăținare, dar imaginea lui Isus refuza să apară.

Se concentră mai tare. Văzu certurile groaznice de la birou, concedierea, revăzu cum își pierduse în seara aceea toți banii la poker, cum se îmbatase și cum încercase să se sinucidă. Nici urmă de Dumnezeu în toate imaginile astea. Vroia din tot sufletul să-l vadă, dar nu putea să distingă decît racilele care i înveninau viața, numal bolile care-l subminaseră. Văzu moartea mamei, a tatălui, unchiului, a unor rude îndepărtate. Privi cu disperare foaia mizgălită cu tuș pe care-o ținea în mîini. Părea atunci asemenea unui naufragiat, care se agăță de o scîndură găsită în mijlocul furtunii. Tot nu reuși să vadă altceva decît secvențe din viața lui măruntă și meschină, din tirădala zilnică, din lîngșelile dezgustătoare. Reuși să vadă doar cît putea fi el de neînsemnat, ba chiar dăunător și dezgustător ca o libarcă după care fugi prin bucătărie s-o pleznești cu papucul.

Trist de moarte, Vasile își inapoiază hîrtia. Fără să mi spună un cuvînt, se ridică, merge în baie și se spinzura.

Vali LOCOTA

SPIRALE

Luncăam pe spirale înstrăinate. (Ale aceluiasi timp? Ale unui timp diferit?)

Vîntul îmi hulca pe spirale. Stau dreaptă acum în labrintul timpului în goană. Sau încerc să stau dreaptă. Poveri magnetice al căror înțeles nu-mi mai locuiește conștiința mă mai înclină, desigur, către marginea de rezem. Stau dreaptă în bătaia întâmplărilor în goană și binecuvînt uitarea, urgisita uitare.

Pletele-mi flutură și le simt albăstrindu-se sub privirea departărilor, le vad albăstrindu-se inert, cu acei ochi lăuntric cu

care te vad luncînd cu părul în vînt, uluitor de aproape, dar pe altă spirală. O, acum între noi este un singur pas de vid cosmic, vid în concepția noastră, desigur, dar locuit, presupun, de energii neutre — aceleași energii pe care le-am simțit odată (și totuși, toate devin „odată”) ridicîndu-se imense și mal îndușmănite decît poate imaginația a-prinde puterile tadului, să cre-eze ifsura și s-o transforme în ruptură, pregătind această mî-rare cu care ne privim acum, cu părul în vînt, de pe spirale înstrăinate.

Intinzi brațele, ca altă dată.

— Mă iubești. aya-i că mă iubești?

Și eu îți cad la piept fără un cuvînt și știu că nimeni nu te-a iubit și nu te va iubi vreodată mai mult decît mine, și știu că tu nu știi asta și că vei cădea prada întâmplărilor care vor da buzna să te învețe înțelesul lui „prea tîrziu” și al lui „niciodată”.

— Hal să mergem după ciuperci! Îți spun știind că asta te bucură nespun.

— Haide, vii? te chem, potolindu-mi iar sefa la acel răcoros izvor de bucurie: bucuria de a te bucura.

Bineînțeles că vii și, călcînd timpul, plecăm strîns lipiți, pe un drum pitulat între dealuri, apoi șerpuit peste dealuri, printre tușuri și copaci, peste spinări pietroase de munte, girbovite sub povara cerului.

— Ia te uită cîte vîntele! Te privim neîncrezător și surzînd, adunîndu-le în grabă și îngreunîndu-ne veseli drumul.

— Să ținem minte locul ăsta, să mai venim! al spus atunci și am ținut minte, dar nu ne-am mai dus pînă acum cînd, întinzînd brațele de pe spirale înstrăinate, am pornit călcînd timpul. Pînă acum cînd, sub șulerul vîntului prin acel spațiu gol dintre spirale, ne clătînim între binecuvîntarea uitării și a aducerii-aminte.

Elisabeta BOGAȚAN

MICA PUBLICITATE

HOROSCOPI

ANIVERSARI

SOȚIEI Anița, cu ocazia zilei de naștere, Nicu Dan îi urează „La mulți ani!”. (5833)

„LA MULȚI ANI!”, sănătate, fericire și mult noroc dragă Barbu, îți urează soția Hilda și copiii Bebe, Liza și Carmen, cu ocazia aniversării zilei de naștere. (5836)

FAMILIILE Contraș și Ungureanu urează pricitenului lor Barbu multă sănătate, fericire și „La mulți ani!”, la aniversarea zilei de naștere. (5857)

DRAGA Kristina Petrar din Aninoasa, când în seninul cer al vieții tale va străluci a 18-a stea, părinții și fratele Florin îți dorim ca soarele să-ți lumineze, meicu drumul și îți urează „La mulți ani!”. (5847)

CU OCAZIA majoratului, dragă Kristina Petrar, unchi: Vasile, Todor, matusile, Ana, Bobo și verișorii, îți doresc multă fericire și „La mulți ani!”. (5848)

PENTRU Natalia Dilja, la aniversarea zilei de naștere, urăm „La mulți ani!”. Soțul și copiii. (5842)

MATRIMONIALE

TINAR, 37 ani, caut femeie serioasă, șatenă, bună gospodină și creștină (momirlancă), 30-37 ani, pentru căsătorie. Adresați: dl. Pop Simion, Post-restant, Tirgu Jiu. (5638)

VINZARI

VIND en gros sucuri, ciocolată cu alune și IFĂ, 6,5 tone. Adresați: SC „Suci”, Lupeni. (5824)

VIND ciine lup (pui), rasa ciobănesc-german. Telefon 570639. (5841)

VIND televizor color Mega-Vision. Lupeni, Aleea Trandafirilor, bl. 13/13. (5855)

VIND orgă electronică Casio tone banc și chitară electrică. Telefon 560282. Lupeni, Trandafirilor, bl. 13/54. (5844)

PUBLICITATE

Spitalul municipal Petroșani

ORGANIZEAZĂ

concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

- Director adjunct economic
- Referent
- Registrator medical (temporar)
- Bucătar
- Lăcătuș mecanic auto
- Lăcătuș
- Timplar
- Electrician
- Infirmieră
- Spălătoreasă

Concursul va avea loc după 15 zile de la publicare.

Condițiile de studii, precum și bibliografia vor fi afișate în holul unității.

PUBLICITATE

ECHIPA DE SERVICIU
Secretar de redacție
Stefan CIMPOI
Responsabil de număr
Gheorghe OLTEANU
Corectura
Emilia AGHIREI și Viorica FIRȚURESCU

Coflanul de opțiuni și informații al
Văii Jiului „ZORI NOI” este realizat de
SOCIETATEA COMERCIALĂ
„ZORI NOI” S.A.
înființată conform Deciziei nr. 208/12.06.1991,
a Prefecturii Județului Hunedoara.
Director
MIRCEA BUJORESCU

Materialele necomandate și nepublicate nu se restituie. Responsabilitatea morală și juridică asupra corectitudinii datelor cuprinse în articole aparține, în exclusivitate, autorilor.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA: 2675
Petroșani, str. Nicolae Dălcescu nr. 2
Telefoane: 541662 (director-redactor șef)
545972 (director executiv-administrativ difuzare); 541663, 542164 (secții).

★

WIPARUL: Tipografia Petroșani, str. Nicolae Dălcescu nr. 2. Telefon 541365.

VIND vană fontă, 1,70 m. Relații: telefon 545182, între orele 18-20. (5843)

VIND butelie aragaz normală. Vulcan. St. O. Iosif, bl. 5, ap. 10. (5862)

VIND Dacia 1300, preț convenabil. Petroșani, Aviatorilor, bl. 60/E2, ap. 24. (5850)

VIND mașini de tricotate rusești „Sovereanca”. Adresați: Pe. troșani, Republicii, bl. 99/23, Ene Costache. Preț negociabil. (5860)

DIVERSE

FIRMA PARTICULARA angajăm vânzătoare tină, fără obligații. Telefon 542347. (5815)

PIERDERI

PIERDUT legitimație veteran de război nr. 179166, eliberată de Asociația Veteranilor de Război Deva. O declar nulă. (5853)

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Andrișoiu Ioan, eliberată de EM Livezeni. O declar nulă. (5858)

DECESE

SINTEM alături de familia Preda (din Petrila) în marea durere cauzată de dispariția fulgerătoare a celei care a fost cuscră noastră

PREDA ANA

Cu multă compasiune, ing. Herman Ioan și Terezia. (5851).

COLECTIVUL Policlinicii stomatologice Petroșani, este alături de familia dr. Preda Ioan, în greaua încercare pricinuită de decesul fulgerător al mamei sale

PREDA ANA

(5852)

COLECTIVUL didactic de la Liceul Industrial Petroșani prezintă sincere condoleanțe familiei dr. Ioan Preda și îi este alături în încercarea grea pricinuită de decesul mamei. (5863).

COMEMORARI

LA ZECE ANI de la dureroasa despărțire, readucem în memoria celor care l-au cunoscut pe neasemuitul nostru soț, tată și bunio

BIHAVECZ ALBERT (ALBI)

Nu îl vom uita niciodată. (5803)

SOȚIA, copiii și ființ, cu aceleași regrete, anunță că s-au scurs 6 luni de când iubitul lor soț, tată și naș

VASILE MARIN

i-a părăsit pentru totdeauna.

Nu te vom uita niciodată. (5818)

SOȚUL Nicolae, fiica Ștefanța, ginerele Mircea și nepotul Daniel, amintesc celor care au cunoscut-o, că se împlinește un an de când nu mai este printre noi

POENAR MARIA

Nu te vom uita niciodată!

Dumnezeu să o odihnească în pace! (5849)

SE IMPLINESC 3 ani de când scumpa noastră mamă, bunică și soacră

SURDUCAN VALERIA

ne-a părăsit pentru totdeauna.

Nu te vom uita niciodată, nepoțelul Ciprian, fiicele și ginerii. (5859)

SOȚIA și soacra anunță cu aceeași durere că s-au scurs 7 ani de când ne-a părăsit pentru totdeauna dragul nostru

LĂZĂREȘ DUMITRU

Veți rămâne veșnic în sufletele noastre. (5846)

AU TRECUT 7 ani, care n-au reușit să ștergă durerea și să alunge dragostea din sufletele noastre, de când ne-a părăsit scumpul nostru tata

LĂZĂREȘ DUMITRU

Te vom plînge veșnic. Copiii. (5845)

SOȚIA și copiii cu familiile anunță cu aceeași durere că a trecut un an de la despărțirea pentru totdeauna de dragul lor

GORESZ ZOLTAN

Amintire veșnică. (5861)

AU TRECUT 6 luni care n-au reușit să ștergă durerea și să alunge dragostea din sufletele noastre de când ne-a părăsit scumpul nostru soț, tată, soț și bunio

VASS LUDOVIC

Veți rămâne în sufletele noastre. (5864)

SCORPION

(23 octombrie — 21 noiembrie)

Suportați, vrînd-nevrînd, capriciile unei persoane care nu vă este deloc indiferentă.

SAGITATOR

(22 noiembrie — 20 decembrie)

O clipă de limpezime în gîndire vă lămurește dilemele.

CAPRICORN

(21 decembrie — 19 ianuarie)

Atenție la afaceri! Vă paște un mare risc.

VARSATOR

(20 ianuarie — 18 februarie)

Un week-end plăcut, cu o notă de plată cam încărcată, în schimb.

PEȘTI

(19 februarie — 20 martie)

Final de săptămîină favorabil în plan sentimental. Nu ratați întîlnirile întîmplătoare.

BERBEC

(21 martie — 20 aprilie)

O posibilă călătorie, cu beneficii în plan financiar.

TAUR

(21 aprilie — 20 mai)

O vizită cu influențe asupra bunei dispoziții, pe termen lung.

GEMENI

(21 mai — 21 iunie)

Limpezire pașnică a unor probleme familiale.

RAO

(22 iunie — 22 iulie)

Mersul înapoi vă defavorizează. Mai bună e o „creștere zero”.

LEU

(23 iulie — 22 august)

Îeșirea în lume vă prinde bine. Dar nu puneți la suflet tot ce întîlniți!

FECIOARA

(23 august — 22 septembrie)

Combinații uluitoare...

BALANȚA

(23 septembrie — 22 octombrie)

Varianta propusă de dvs. nu este cea mai bună, deși pare...

PROGRAMUL TV.

SIMBATA, 21 NOIEMBRIE

- 9,00 Bună dimineața!
- 9,50 Șahul de la A la Z.
- 10,00 Actualități.
- 10,10 Tip-top, mini-top.
- 11,05 Clipă și eternitate.
- 11,55 Itinerare spirituale.
- 12,25 Ora de muzică.
- 13,25 7x7.
- 13,55 Fotbal: CSM Reșița — Dinamo.
- 15,50 Actualități.
- 16,00 Desene animate.
- 16,25 Al doilea război mondial.
- 16,55 Studioul șlagărelor.
- 17,15 Magazin cinematografic.
- 18,15 Mapamond.
- 18,45 Trofeul „Carpați” la handbal masculin: România — Danemarca (reprezentația II a).
- 19,15 Teleenciclopedia.
- 20,00 Actualități.
- 20,35 Film serial, TWIN PEAKS. Episodul 27.
- 21,30 Săptămîna sportivă.
- 21,50 Gala varietăților (I).
- 22,50 Actualități.
- 23,05 Film artistic. PRIN BINOCLU. (SUA, 1983).
- 0,40 Video-discotecă.